

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

Î N C H E I E R E

privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Olga Moraru și Iaroslava Moraru împotriva Instituției Publice Liceul Teoretic
“Alecu Russo” Orhei, intervenient accesoriu Lilia Hacina

(stabilirea gradului de vinovăție în producerea accidentului de muncă, încasarea
indemnizației unice ca urmare a decesului survenit în accident de muncă,
acordarea compensațiilor pentru pierderea întreținătorului și repararea
prejudiciului moral)

împotriva deciziei din 20 mai 2025 a Curții de Apel Nord,

(Dosarul nr. 2ra-795/25

PIGD Nr. 2-23142545-01-2ra-18112025)

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. C. Troianovschi)
Curtea de Apel Nord (jud. R. Holban, S. Ghercavii, C. Prisacari)

18 septembrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Instituția Publică Liceul Teoretic „Alec Russo” Orhei, reprezentată de avocata Tamara Plămădeală,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte*,

Ana Cucerescu,

Gheorghe Stratulat, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 6 iunie 2023, Olga Moraru și Iaroslava Moraru au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice Liceul Teoretic „Alec Russo” Orhei, intervenient accesoriu Lilia Hacina, cu privire la stabilirea gradului de vinovăție în producerea accidentului de muncă, încasarea indemnizației unice pentru deces, acordarea compensațiilor pentru pierderea întreținătorului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cererea fiind ulterior concretizată la 4 septembrie 2024.

2. În motivarea acțiunii, reclamantele au indicat că la 5 iunie 2022 s-a produs un accident de muncă în urma căruia, la 6 iunie 2022, a decedat Veaceslav Moraru, angajat al Instituției Publice Liceul Teoretic „Alec Russo” Orhei în funcția de lucrător de deservire, acesta fiind soțul și tatăl reclamantelor.

3. Potrivit procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă mortal nr. ISM-2022-PV-62115 din 8 august 2022, întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii, accidentul s-a produs în timpul efectuării lucrărilor de schimbare a corpurilor de iluminat din sala festivă a liceului, unde victima a căzut de pe scară, suferind leziuni care au provocat decesul. Totodată, s-a constatat că la data producerii accidentului Veaceslav Moraru se afla în concediu anual de odihnă.

4. Reclamantele au invocat că, prin același proces-verbal, s-a reținut existența unor încălcări atât din partea victimei, cât și din partea directoarei instituției, Lilia Hacina, căreia i s-au imputat deficiențe în organizarea și supravegherea lucrărilor desfășurate la locul de muncă. Acestea au susținut că angajatorul nu și-a îndeplinit obligația de a asigura condiții de muncă sigure și nu a întreprins măsurile necesare pentru prevenirea riscurilor de accidentare la efectuarea lucrărilor la înălțime. Deși necesitatea înlocuirii corpurilor de iluminat fusese constatată anterior de administrația instituției, nu au fost asigurate echipamente și mijloace adecvate pentru executarea lucrărilor în condiții de securitate. Totodată, au susținut că victima ar fi intervenit pentru a asigura desfășurarea în condiții corespunzătoare a examenelor programate pentru ziua următoare.

5. În ceea ce privește starea de ebrietate reținută în procesul-verbal de cercetare, reclamantele au contestat relevanța acestei constatări, invocând existența unor nereguli în procedura de stabilire a concentrației alcoolului și susținând că, în orice caz, angajatorul avea obligația de a preveni și exclude accesul la muncă al persoanelor aflate într-o asemenea stare.

6. Prin urmare, reclamantele au solicitat stabilirea gradului de vinovăție al persoanelor implicate în producerea accidentului, încasarea indemnizației unice pentru deces în accident de muncă, acordarea compensațiilor pentru pierderea întreținătorului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, apreciind că gradul de vinovăție al angajatorului este superior celui al victimei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 noiembrie 2024, acțiunea a fost admisă parțial. S-a stabilit gradul de vinovăție în producerea accidentului de muncă în proporție de 50% în sarcina angajatorului – Instituția Publică Liceul Teoretic „Alecă Russo” Orhei și 50% în sarcina angajatului decedat Veaceslav Moraru. S-a dispus încasarea din contul părții în beneficiul reclamantelor Olga Moraru și Iaroslava Moraru a sumei de 242 637,75 lei cu titlu de indemnizație unică pentru deces, în beneficiul reclamantei minore Iaroslava Moraru a compensației pentru pierderea întreținătorului în cuantum de 1 279,15 lei lunar, începând cu 6 iunie 2022 și până la atingerea majoratului, precum și a câte 50 000 lei pentru fiecare reclamantă cu titlu de reparare a prejudiciului moral. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. De asemenea, din contul părții a fost încasată în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 7 529,13 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

8. La 18 noiembrie 2024, Instituția Publică Liceul Teoretic „Alecă Russo” Orhei, reprezentată de avocata Tamara Plămădeală, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 noiembrie 2024, iar la 18 martie 2025 a depus cererea de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

9. Prin decizia Curții de Apel Nord din 20 mai 2025, a fost respins apelul declarat de Instituția Publică Liceul Teoretic „Alecă Russo” Orhei, reprezentată de

avocata Tamara Plămădeală și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 noiembrie 2024.

10. În motivarea deciziei, instanța de apel a reținut că Veaceslav Moraru era angajat al Instituției Publice Liceul Teoretic „Alec Russo” Orhei în funcția de lucrător de deservire, iar la 5 iunie 2022, în timp ce efectua lucrări de schimbare a corpurilor de iluminat în sala festivă a instituției, a căzut de la înălțime, suferind leziuni grave care au provocat decesul acestuia la 6 iunie 2022.

11. Instanța de apel a constatat că, prin procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă nr. ISM-2022-PV62115 din 8 august 2022, întocmit de Inspectoratul de Stat al Muncii, evenimentul din 5 iunie 2022 a fost calificat drept accident de muncă mortal, fiind reținute încălcări ale normelor de securitate și sănătate în muncă atât în sarcina salariatului, cât și a angajatorului. Instanța a subliniat că acest act administrativ nu a fost contestat în condițiile și termenele prevăzute de lege, motiv pentru care beneficiază de prezumția de legalitate și produce efecte juridice obligatorii.

12. Analizând circumstanțele cauzei prin prisma art. 10 alin. (2) lit. e) din Codul muncii, precum și a art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1) și (2) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008, instanța de apel a reținut că angajatorul avea obligația de a asigura condiții de muncă sigure, de a preveni riscurile profesionale și de a dota salariații cu echipamente adecvate pentru executarea lucrărilor la înălțime. Instanța de apel a constatat că Instituția Publică Liceul Teoretic „Alec Russo” Orhei nu a asigurat mijloace de lucru corespunzătoare și nu a organizat în mod adecvat executarea lucrărilor, admițând efectuarea acestora în condiții care prezentau un risc evident pentru viața și sănătatea salariatului.

13. Totodată, instanța de apel a reținut că și salariatul a contribuit la producerea accidentului, întrucât s-a prezentat la locul de muncă în afara programului de lucru, în perioada concediului de odihnă anual și în stare de ebrietate, încălcând obligațiile prevăzute de art. 19 din Legea nr. 186/2008 și instrucțiunile interne de securitate și sănătate în muncă. În acest context, a apreciat că sunt incidente dispozițiile art. 2026 alin. (2) Cod civil și art. 18 alin. (4) din Legea nr. 186/2008 privind răspunderea mixtă, întrucât producerea prejudiciului s-a datorat atât culpei angajatorului, cât și culpei victimei.

14. Raportând circumstanțele cauzei la prevederile art. 1998, art. 2005, art. 2025 și art. 2026 Cod civil, precum și la art. 18 alin. (2), (4) și (5) din Legea nr. 186/2008, instanța de apel a concluzionat că prima instanță a stabilit în mod corect gradul de vinovăție al părților, în proporție de 50% în sarcina angajatorului și 50% în sarcina salariatului decedat, reținând existența tuturor elementelor răspunderii

civile delictuale, inclusiv fapta ilicită, prejudiciul, legătura de cauzalitate și vinovăția.

15. Instanța de apel a apreciat ca fiind legală și întemeiată soluția privind încasarea indemnizației unice pentru deces, stabilită în conformitate cu art. 18 alin. (2) și (4) din Legea nr. 186/2008 și Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 513/1993, reținând că reducerea cuantumului indemnizației proporțional gradului de vinovăție al victimei este conformă reglementărilor legale aplicabile.

16. De asemenea, instanța de apel a considerat întemeiată acordarea compensației pentru pierderea întreținătorului în beneficiul copilului minor, în temeiul art. 2031 Cod civil, precum și soluția de respingere a celorlalte pretenții care nu au fost dovedite ori au fost formulate prematur.

17. Referitor la prejudiciul moral, a reținut că decesul lui Veaceslav Moraru a generat reclamantelor suferințe psihice intense și o afectare gravă a vieții familiale, fiind incidente dispozițiile art. 2036 și art. 2037 Cod civil. Ținând cont de gravitatea consecințelor produse, de gradul de vinovăție al angajatorului și de criteriile de echitate desprinse din jurisprudența națională și europeană, instanța de apel a apreciat drept justificată acordarea sumei de câte 50 000 lei fiecărei reclamante cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

18. La 7 noiembrie 2025, Instituția Publică Liceul Teoretic „Alec Russo” Orhei, reprezentată de avocata Tamara Plămădeală, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Nord din 20 mai 2025, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

19. În motivarea recursului, recurenta a invocat încălcarea dreptului la apărare, a principiului contradictorialității și egalității armelor, susținând că apelul a fost examinat în lipsa reprezentantului său, deși acesta ar fi anunțat instanța despre imposibilitatea prezentării la ora fixată și despre întârzierea determinată de participarea într-o altă ședință de judecată. În opinia recurente, examinarea cauzei în aceste circumstanțe ar fi afectat dreptul de acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

20. Recurenta a susținut că instanța de apel a refuzat neîntemeiat să dea eficiență scrisorii-răspuns nr. 154 din 17 februarie 2025, emisă de Inspectoratul de Stat al Muncii, prin care ar fi fost reanalizate circumstanțele producerii accidentului. Or, acest înscris nu constituia o contestare a procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă, ci o probă nouă, necesitatea prezentării căreia

ar fi apărut după audierea reprezentantului Inspectoratului de Stat al Muncii în instanța de fond. Totodată, recurenta a invocat că instanțele ierarhic inferioare ar fi calificat eronat evenimentul din 5 iunie 2022 drept accident de muncă și ar fi reținut nejustificat culpa angajatorului, în condițiile în care Veaceslav Moraru se afla în concediu anual de odihnă, într-o zi de repaus, în afara programului de muncă, nu fusese rechemat prin ordin și nu primise o sarcină de serviciu din partea administrației, prezentându-se la instituție din proprie inițiativă și în stare de ebrietate.

21. Astfel, instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 5 lit. d), art. 10 alin. (2) lit. e), art. 95, art. 110, art. 122 din Codul muncii, precum și dispozițiile Legii nr. 186/2008 privind securitatea și sănătatea în muncă, întrucât obligațiile angajatorului privind asigurarea condițiilor de muncă și a echipamentului de protecție ar exista doar în raport cu munca legal prestată, în cadrul programului de lucru sau în condițiile legale ale muncii suplimentare ori ale rechemării din concediu.

22. De asemenea, recurenta a susținut că nu au fost demonstrate fapta ilicită, vinovăția și legătura cauzală între conduita angajatorului și decesul salariatului, condiții necesare pentru antrenarea răspunderii civile delictuale. În opinia acesteia, culpa exclusivă aparținea salariatului, care ar fi încălcat contractul individual de muncă, fișa postului și instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă, utilizând o scară adusă din afara instituției, fără acordul administrației.

23. Recurenta a mai invocat că ordonanța Procuraturii Orhei privind refuzul de a porni urmărirea penală ar confirma lipsa persoanelor vinovate de producerea accidentului, iar instanțele ar fi ignorat nejustificat acest act. Totodată, a susținut că, în lipsa constatării vinovăției angajatorului de către organul competent și în lipsa indicării unui grad de vinovăție în procesul-verbal al Inspectoratului de Stat al Muncii, instanțele nu puteau stabili arbitrar proporția de 50% în sarcina angajatorului.

24. Recurenta a susținut că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material și procedural incidente cauzei, a apreciat arbitrar și selectiv probatoriul administrat, menținând neîntemeiat concluziile primei instanțe referitoare la existența răspunderii angajatorului și la obligarea acestuia la plata indemnizației unice pentru deces, a compensației pentru pierderea întreținătorului și a prejudiciului moral.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Articolul 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

26. Articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

27. Articolul 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

28. Articolul 433 alin. (1), lit. f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

29. Articolul 440 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

30. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, completul de judecată menționează că Curtea de Apel Nord a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la data de 20 mai 2025. Decizia integrală a fost expediată participanților la 23 septembrie 2025, iar recursul a fost declarat la data de 7 noiembrie 2025. În aceste condiții, completul de judecată constată că recursul a fost depus în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

31. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și art. 432 din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție verifică legalitatea deciziilor instanțelor de apel exclusiv prin prisma temeiurilor de recurs prevăzute de lege, iar potrivit art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, recursul este inadmisibil dacă este vădit neîntemeiat.

32. Conform prevederilor legale și practicii judiciare constante, recursul trebuie să conțină o motivare clară, convingătoare și întemeiată în drept, care să evidențieze existența unor erori de drept calificate sau a unor vicii esențiale de procedură. Recursul nu are rolul de a supune cauza unei rejudecări în fond, ci de a examina legalitatea hotărârii instanței de apel în limitele erorilor invocate. Prin urmare, simplele exprimări ale nemulțumirii față de soluția instanței inferioare, nesuținute de argumente juridice clare privind încălcarea normelor de drept sau caracterul arbitrar al hotărârii atacate, nu întrunesc condițiile de admisibilitate.

33. Analizând motivele invocate în recursul declarat de Instituția Publică Liceul Teoretic „Alec Russo” Orhei, reprezentată de avocata Tamara Plămădeală, Completul de judecată constată că acestea nu corespund cerințelor art. 432 din Codul de procedură civilă, fiind orientate, în esență, spre contestarea concluziilor instanțelor inferioare prin prisma propriei aprecieri asupra circumstanțelor cauzei și a probelor administrate, fără identificarea unor erori de drept susceptibile examinării în ordinea recursului.

34. Recurenta invocă, în principal, calificarea pretins eronată a evenimentului din 5 iunie 2022 drept accident de muncă, susținând că salariatul se afla în concediu anual de odihnă, în afara programului de muncă, nu fusese rechemat la serviciu și a acționat din proprie inițiativă, încălcând normele de securitate și sănătate în muncă. Totodată, aceasta contestă concluziile instanțelor referitoare la existența culpei angajatorului și la stabilirea răspunderii mixte pentru producerea accidentului. Cu toate acestea, Completul constată că aceste susțineri nu sunt apte să demonstreze existența unor erori de drept material sau procedural în raționamentul instanței de apel.

35. Contrar celor afirmate în recurs, instanța de apel a examinat în mod complet circumstanțele cauzei, reținând întemeiat că accidentul soldat cu decesul lui Veaceslav Moraru a fost calificat prin actul de cercetare al Inspectoratului de Stat al Muncii drept accident de muncă, iar concluziile privind existența răspunderii angajatorului și a culpei concurente a salariatului au fost fundamentate pe ansamblul probelor administrate și pe dispozițiile legale incidente.

36. De asemenea, Completul de judecată notează că recurenta nu indică nicio normă de drept material sau procedural a cărei interpretare de către instanța de apel ar fi fost contrară legii ori jurisprudenței uniforme și nu demonstrează caracterul arbitrar sau vădit nerezonabil al concluziilor acesteia, în sensul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

37. Susținerile recurente referitoare la circumstanțele producerii accidentului, la comportamentul victimei, la pretinsa lipsă a obligațiilor angajatorului de a asigura condiții de securitate și sănătate în muncă în situația concretă a cauzei,

precum și la aprecierea probelor administrate, vizează, în realitate, stabilirea situației de fapt și reevaluarea probatoriului, aspecte care, potrivit art. 442 alin. (2) din Codul de procedură civilă, nu pot fi reexamineate în cadrul recursului.

38. Completul de judecată constată că motivele invocate în recurs exprimă, în esență, dezacordul recurenteii cu soluția adoptată de instanțele inferioare și tind la obținerea unei noi aprecieri a circumstanțelor cauzei și a probelor administrate, inadmisibilă în cadrul controlului de legalitate exercitat de instanța de recurs.

39. Completul de judecată menționează că recursul nu constituie o cale ordinară de rejudecare a cauzei sub aspect factual, iar filtrul de admisibilitate are rolul de a permite examinarea doar a acelor cereri care ridică probleme juridice serioase care s-ar încadra în art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

40. În aceste circumstanțe, completul de judecată constată că cererea de recurs nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de lege, fiind vădit neîntemeiată.

41. Din aceste motive, în conformitate cu art. art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, alin. (1), lit. f), 440, alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică Liceul Teoretic „Alecu Russo” Orhei, reprezentată de avocata Tamara Plămădeală.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Diana Stănilă

Judecători

Ana Cucerescu

Gheorghe Stratulat